

๑.ละเมิดเป็นบ่อแห่งหนี้

- เป็นการกระทำที่ล่วงสิทธิผิดหน้าที่จนก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นอันเป็นความรับผิดชอบทางแพ่งประเภทหนึ่งซึ่งแต่เดิมเรียกว่า“ การประทุษร้ายทางแพ่ง”
- จนมีการใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จึงเรียกว่า“ ละเมิด” โดยหนี้อันเป็นความรับผิดชอบในทางแพ่งนี้เกิดได้โดย
- “ นิติกรรม” และ“ นิติเหตุ”

หน้าที่ที่เกิดจากสัญญา

- หนี้ในทางนิติกรรม
- เกิดจากการกระทำอันชอบด้วยกฎหมายด้วยใจสมัครมุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล เพื่อก่อเปลี่ยนแปลงโอน สงวนหรือระงับซึ่งสิทธิ

๒

- ดังที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๕ บัญญัติไว้ซึ่งได้แก่นิติกรรมฝ่ายเดียวและนิติกรรมสองฝ่าย
- หรือที่เรียกว่าสัญญาตามลักษณะทั่วไปใน บรรพ ๒ ลักษณะ ๒ หรือเอกเทศสัญญาตามบรรพ ๓ เป็นต้น

๓

นิติเหตุ

- ☐ ส่วนหนึ่งในทางนิติเหตุเป็นหน้าที่ผู้กระทำมิได้สมควรใจ
ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลแต่เกิดขึ้นโดย
กฎหมายบังคับ คือ
 - ☐ ละเมิด
 - ☐ จัดการงานนอกสั่ง
 - ☐ ลาภมิควรได้ซึ่งบัญญัติไว้ในบรรพ ๒ เช่นเดียวกัน
ทรัพย์สินครอบครองและมรดกตามบรรพ ๔, ๕, ๖ รวม
ตลอดทั้งนี้ภายใต้การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตาม
กฎหมายอื่นเป็นต้น

๔

๒. ละเมิดต่างกับความรับผิดทางอาญา

- ละเมิดต่างกับความรับผิดทางอาญามีข้อแตกต่าง
ที่สำคัญ
- ๑. กฎหมายอาญาเป็นกฎหมายมหาชนมี
วัตถุประสงค์คุ้มครองความปลอดภัยของมวล
มนุษย์
- ส่วนละเมิดเป็นกฎหมายเอกชน ป้องกันสิทธิของ
เอกชน

๕

- ๒. ความรับผิดชอบทางอาญาต้องมีกฎหมายบัญญัติไว้โดยแจ้งชัด
- แต่ละเมิดไม่จำเป็นต้องมีกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะเจาะจง

๖

- ๓. โทษในทางอาญามุ่งในทางป้องกัน
- และปราบปรามส่วนละเมิดมุ่งในทางเยียวยาให้ผู้เสียหายกลับคืนสภาพเดิม

๗

- ๔. เพราะความผิดทางอาญาถือว่าเสียหายต่อรัฐโดยหลักจึงให้พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้องร้องแทนรัฐ
- แต่ละเมิดผู้ได้รับความเสียหายเป็นผู้ฟ้องเองโดยตรง

๓

- ๕. การตีความกฎหมายทางอาญาเคร่งครัดกว่าทางแพ่งมากทางแพ่งถึงขนาดให้ศาลตีความโดยใช้มาตรา ๔

๓

compixel

- ๖. ความผิดทางอาญาหลักใหญ่ค่านึงถึงเจตนา
- แต่ละเมิดมิได้ถึงกับมีเจตนาแบบทางอาญา
- เพียงแต่กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อเท่านั้น

๑๐

- ๗. เจตนาในทางอาญาก็ไม่ตรงกับจงใจในทางแพ่งเจตนา
- ๘. ความผิดทางอาญามุ่งลงโทษผู้กระทำผิด

๑๑

- หากผู้กระทำผิดตายลงสิทธินำคดีอาญามาฟ้องก็ระงับ แต่ละเมิดทายาทยังต้องรับผิดชอบอยู่
- ๘. บางครั้งการกระทำผิดอาญาก็จะได้รับการยกเว้นโทษหรือลงโทษสถานเบาแต่ในทางแพ่งไม่ได้รับลดหย่อน

๑๒

- ๑๐. ความยินยอมอาจไม่เป็นข้อแก้ตัวในทางอาญาแต่อาจไม่เป็นละเมิด
- การกระทำในครั้งเดียวกันอาจเป็นความผิดทั้งทางอาญาและละเมิดได้

๑๓

- เช่น การทำร้ายร่างกายนอกจากจะทำ
ผิดทางอาญาฐานทำร้ายร่างกายแล้ว
- ผู้กระทำยังต้องรับผิดทางแพ่งฐาน
ละเมิดต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
ด้วย

๑๔

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๐๕/๒๕๖๒

➤ แพทย์แจ้งข้อมูลการรักษาครบถ้วน คนไข้
ยินยอม ไม่เป็นละเมิด

- จำเลยที่ ๒ แจ้งข้อมูลและทางเลือกในการรักษา
ภาวะเนื้องอกที่มดลูกตามมาตรฐานของการ
รักษาให้แก่วินิจฉัยโดยถูกต้อง
- ก่อนที่โจทก์จะตัดสินใจให้ความยินยอมในการ
รักษาด้วยวิธีดังกล่าว

๑๕

- ถือว่าการที่จำเลยที่ ๒ ตัดมดลูกของโจทก์ ออกตามความยินยอมให้การรักษาของ โจทก์นั้นไม่เป็นการละเมิดต่อโจทก์
- กรณีนี้ศาลตัดสินว่าความยินยอมได้ทำ ถูกต้องมีการทำเป็นลายลักษณ์ ทำให้การ กระทำของแพทย์ไม่เป็นละเมิด

๑๖

- แต่มีข้อน่าคิดคือ ถ้าแพทย์ไม่ขอความยินยอม หรือทักท้วงเอาเองว่าคนไข้ น่าจะยินยอมจะ เป็นละเมิดหรือไม่
- ข้อสำคัญของแพทย์ในกรณีที่ไม่ได้รับความ ยินยอมคือ แพทย์จะต้องรักษาคนไข้บน พื้นฐานของมาตรฐานของวิชาชีพ คำว่า มาตรฐานวิชาชีพ

๑๗

- เช่น โรคนี้มีกระบวนการรักษาจะต้องมีวิธีการ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ขั้นตอนและจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานของวิชาชีพ
- ถ้าขั้นตอนการรักษาไม่เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพแล้ว ก็ถือว่าวิธีการรักษาต่ำกว่าปกติ

๑๘

- ถ้าเกิดความเสียหายขึ้นมาแพทย์อาจจะต้องรับผิดชอบ เพราะถือว่าการไม่รักษาตามขั้นตอนของวิชาชีพของหมอในการรักษาโรคนั้นคือความประมาทเลินเล่อของแพทย์

๑๙

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๗๕๗/๒๕๖๐

➤ เด็กยินยอมให้กระทำชำเรา ขัดต่อ
กม.อาญา เป็นละเมิด

- จำเลยฎีกาในคดีส่วนแพ่งว่า เมื่อผู้เสียหายยินยอมให้จำเลยกระทำชำเรา จึงไม่เป็นละเมิด
- จำเลยไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายนั้น

๒๐

- ตาม ป.อ. มาตรา ๒๗๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ ผู้ใดกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตนโดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษ...”

๒๑

- แสดงว่า กฎหมายคุ้มครองเด็กอายุน้อยเป็นกรณีพิเศษโดยไม่ให้ความสำคัญแก่ความยินยอมของเด็ก
- ดังนั้น มีผู้เสียหายยินยอม การกระทำของจำเลยก็ยังเป็นละเมิด ตาม ป.พ.พ.มาตรา ๔๒๐ (เทียบพ.ร.บ.๓๕๕๔/๒๕๖๑)

๒๒

๓. ละเมิดต่างกับสัญญา

- มีข้อแตกต่างที่เป็นหลักใหญ่ๆ ๓ ข้อ
- ๑. สัญญาหนีจากข้อตกลง แต่ละเมิดเกิดนี้โดยกฎหมายบังคับ
- ๒. สัญญาโดยหลักแล้วเป็นหน้าที่ที่ทั้งสองฝ่ายจะต้องปฏิบัติต่อกันโดยเฉพาะ

๒๓

- ๓.ละเมิดเป็นบ่อเกิดแห่งหนี้ ส่วนความรับผิดชอบตามสัญญาเป็นผลแห่งหนี้
- ๔.แตกต่างในเรื่องความสามารถของบุคคล การทำสัญญาอาจถูกจำกัดตามสถานะและความสามารถของบุคคล

๒๔

- ๕.ต่างกันในเรื่องหน้าที่นำสืบ ในคดีละเมิดผู้เสียหายต้องพิสูจน์ว่าผู้ทำละเมิดได้ทำโดยจงใจหรือประมาณเลินเล่อให้เขาเสียหาย โดยผิดกฎหมาย จึงบังคับให้เขาใช้ค่าสินไหมทดแทนได้

๒๕

- ส่วนสัญญาเมื่อฟังได้ว่าลูกหนี้มี
พันธะต่อเจ้าหนี้ตามสัญญาแล้ว
ลูกหนี้ต้องพิสูจน์ว่าได้ชำระหนี้หรือ
ปฏิบัติตามสัญญาครบถ้วนแล้ว

๒๖

- ๖. ข้อจำกัดในเรื่องค่าเสียหาย สัญญา
บางประเภท รับชน ถ้าฟ้องรับชน
จำกัดความรับผิด
- แต่ฟ้องละเมิดไม่จำกัด

๒๗

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๘๑๔/๒๕๒๕

➤ ยกของผิดไปให้คนอื่น เป็นละเมิด

- โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ ๒ ลูกจ้างจำเลยที่ ๑ ผู้ขนส่งคนโดยสารได้ยกสิ่งของของโจทก์ให้แก่ผู้อื่นไปโดยไม่ระมัดระวัง

๒๗

- จึงเป็นละเมิดแม้ทั้งสองฝ่ายจะเข้าผูกพันกันโดยสัญญารับขน
- แต่การผิดสัญญานั้นเป็นเรื่องที่จำเลยจะต้องปฏิบัติในส่วนที่

๒๘

เกี่ยวกับละเมิดอยู่ด้วย จึงอาจต้องรับผิดชอบ
ทั้งสัญญาและละเมิดพร้อมๆกัน

- ดังนั้น การที่โจทก์ฟ้องให้จำเลยรับผิดชอบ
ในมูลละเมิดจึงไม่ขัดต่อเจตนารมณ์ของ
กฎหมาย

๓๐

- ฎีกาเรื่องนี้โจทก์ได้กล่าวในคำฟ้องว่า
จำเลยผิดสัญญาเรื่องรับขนและเป็น
การทำละเมิดต่อโจทก์

๓๑

- แม้ความเสียหายที่โจทก์ได้รับจะเกินกว่าความรับผิดชอบของจำเลยที่มีต่อโจทก์ตามสัญญา रखนแต่จำเลยก็ต้องรับผิดชอบตามความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อโจทก์ในฐานะละเมิด

๓๒

๔.เป็นทั้งละเมิดและผิดสัญญา

- กรณีดังกล่าวข้างต้นเป็นข้อแตกต่างในระหว่างละเมิดกับสัญญา แต่มีบางกรณีที่คู่สัญญาอาจมีการกระทำผิดสัญญาและเป็นละเมิดในขณะเดียวกัน เช่น ตามสัญญาจ้างแรงงาน

๓๓

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๒๘๑/๒๕๕๐

➤ **ครบกำหนดเวลาเช่า→ไม่คืนห้อง เป็น
ละเมิด เพราะผิดสัญญา**

- สัญญาเช่าครบกำหนดเวลาเช่าตามที่ได้ตกลงไว้ สัญญาเช่าย่อมระงับลง โดยมีพักต้องบอกกล่าวก่อน
- การที่จำเลยไม่ยอมส่งคืนอาคารที่เช่า เป็นการผิดสัญญาเช่าและละเมิด

๓๔

- โจทก์ย่อมมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทั้งฐานผิดสัญญาและฐานละเมิด
- เพียงแต่เมื่อใช้สิทธิเรียกเอาเบี้ยปรับฐานผิดสัญญาแล้ว

๓๕

- โจทก์ไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนฐานละเมิดได้
- เพราะเป็นค่าเสียหายมูลกรณีเดียวกัน

๓๖

๕. การกระทำที่เป็นละเมิด

- มาตรา ๔๒๐ “ผู้ใดจงใจหรือประมาณเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย ให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

๓๗

๖. ผู้ใดทำต่อผู้อื่นโดยผิดกฎหมาย

- ก. ผู้ใดทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย แยกอธิบายได้ ดังนี้

๓๘

๗. ผู้ใด

- ๑. “ผู้ใด” หมายถึงผู้ละเมิด จะเป็นบุคคลธรรมดาหรือ
- นิติบุคคลก็ได้ บุคคลธรรมดาไม่ว่าจะเป็นผู้เยาว์ คนวิกลจริต คนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ บุคคลล้มละลายย่อมเป็นผู้ทำละเมิดได้ทั้งสิ้น

๓๙

- กรณีนิติบุคคล ความประสงค์ของนิติบุคคลต้องอาศัยการแสดงออกของผู้แทนของนิติบุคคลตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๐

๔๐

- เพราะฉะนั้นการกระทำของผู้แทนนิติบุคคลภายในขอบวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลหากเป็นละเมิด ถือว่าผู้แทนนิติบุคคลเป็นผู้ทำละเมิดโดยตรง

๔๑

- ใช้คนที่ไม่รู้ข้อเท็จจริงหรือ
พฤติการณ์แห่งการกระทำ
ความผิด ก็ถือว่าผู้ใช้เป็นผู้ทำ
ละเมิดโดยตรง

๔๒

- สัตว์ไม่ได้เป็นผู้ทำละเมิด แต่
เจ้าของ
- คนยุสัตว์ เป็นคนทำละเมิด

๔๓

๘. ทำ

- ๒.“ทำ” การกระทำ หรือ “ทำ” หมายถึงอิริยาบถของผู้ทำละเมิด มีการเคลื่อนไหวในร่างกายโดยรู้สึกตัว เรียกว่าโดยจิตบังคับ เช่น การยกไม้ตี ตบ ขับรถ

๔๔

- เดินสะดุดของแตกเสียหาย มิใช่การเคลื่อนไหวของร่างกายที่บุคคลผู้นั้นไม่มีความรู้สึกหรือจิตใจบังคับให้กระทำ
- เช่น การละเมอ คนเพ้อไข้ หรือคนเป็นลมบ้าหมู

๔๕

- ทารก เคลื่อนไหว ไม่มีการกระทำ
- คนบ้าจี้ หรือกระตุก ไม่มีการกระทำ

๔๖

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๗๔๓/๒๕๔๔

➤ ปัญญาอ่อน ไม่รู้ว่าการตัดต้นไม้ผิด
กฎหมาย ขาดเจตนา

- จำเลยปฏิเสธตลอดมาว่า จำเลยมีความพิการทางสมอง ไม่อาจรู้ได้ว่าการกระทำของตนเป็นความผิด

๔๗

- ดังนั้น ปัญหาว่า จำเลยกระทำ ความผิดในขณะที่สามารถรู้ผิด ชอบหรือไม่ สามารถบังคับตนเอง ได้เพราะมีจิตบกพร่องหรือไม่ นั้น

๔๘

- ศาลต้องตรวจสอบอย่างละเอียดว่า จำเลย กระทำโดยเจตนา
- ซึ่งได้แก่กระทำโดยรู้สำนึกในการที่กระทำ อันเป็นเหตุให้จำเลยต้องรับผิดชอบในทาง อาญาตาม ปอ. มาตรา ๕๕ หรือไม่ด้วย

๔๙

- เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า จำเลยเป็นบุคคล
ปัญญาอ่อนถึงขนาดไม่อาจรู้ได้ว่าการตัด
ต้นไม้เป็นผิดกฎหมาย
- กรณีจึงมิใช่จำเลยกระทำผิดในขณะที่
สามารถรู้ผิดชอบเพราะมีจิตบกพร่องตาม
ปอ. มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง เท่านั้น

๕๐

- แต่ถึงขั้นที่ถือได้ว่าจำเลยกระทำโดนมิได้รู้
สำนึกในการที่กระทำ ทั้งมิได้รู้ข้อเท็จจริง
อันเป็นองค์ประกอบของความผิด
- การกระทำของจำเลยจึงไม่มีความผิด
เพราะขาดเจตนาตาม ปอ. มาตรา ๕๘

๕๑

๕.การงดเว้น

- การกระทำรวมถึงการละเว้นหรืองดเว้นการที่จำต้องกระทำเพื่อป้องกันผลนั้นด้วย
- ผู้ละเว้น จะต้องมิมีหน้าที่ป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่เขาด้วย
 - หน้าที่นั้นอาจเกิดจาก
 - ก. เกิดจากการกฎหมายบัญญัติ
 - ข. เกิดจากสัญญา หรือ
 - ค. เกิดจากการกระทำครั้งก่อนก่อนของตน

๕๒

งดเว้น หรือละเว้น ต้องไม่เคลื่อนไหวร่างกาย

- งดเว้น
- มีหน้าที่ที่จะต้องกระทำเพื่อป้องกันผลร้ายซึ่งเป็นหน้าที่เฉพาะเจาะจง
- หน้าที่โดยตรง
- บิดา มารดา
- คนดูแลสระน้ำ
- หน้าที่คุ้มครองพยาน ป้องกันไม่ให้พยานเสียชีวิต ไม่ทำเป็นงดเว้น

๕๓

ละเว้น

- ไม่เคลื่อนไหวร่างกาย
- ไม่ทำหน้าที่ทั่วไป
- มีหน้าที่จับกุม แต่ไม่จับกุม
- ทุจริตไม่ทำหน้าที่
- เป็นละเว้น

๕๔

คำพิพากษากฎีกาที่ ๑๒๐๑๗/๒๕๕๗

➤ เจ้าของโครงการคอนโดไม่มีหน้าที่ดูแล
ทรัพย์สินผู้เช่า → รุณภัย → ไม่ต้องรับผิดชอบ

- จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นเจ้าของโครงการที่รื้อซึ่ง
โจทก์รับประกันภัยสูญหาย จะต้องรับผิดชอบ
ต่อเมื่อจำเลยที่ ๔ ทำต่อบุคคลอื่น

๕๕

- อันเป็นการกระทำละเมิดตาม มาตรา ๔๒๐ ที่ว่าทำต่อบุคคลอื่น ซึ่งรวมถึงการงดเว้นไม่กระทำกรณีสืบหน้าที่ต้องกระทำด้วย

๕๖

- เจ้าของโครงการไม่ได้มีหน้าที่ตามสัญญาที่จะต้องรักษาความปลอดภัยแก่ทรัพย์สินของผู้เช่าในโครงการ
- ผู้ให้เช่ามีหน้าที่ต้องรับผิดชอบเพื่อความปลอดภัย สูญหายแก่ทรัพย์สินของผู้เช่า

๕๗

- สำหรับหน้าที่ตามกฎหมายเช่า
ทรัพย์สิน มาตรา ๕๔๖ ถึงมาตรา
๕๕๑ ก็ไม่ได้บัญญัติให้ผู้ให้เช่า
หน้าที่ต้องรับผิดชอบเพื่อความสูญหายอัน
เกิดแก่ทรัพย์สินของผู้เช่า

๕๗

- ดังนั้น เมื่อจำเลยที่ ๔ ไม่มีหน้าที่
ดังกล่าว ย่อมไม่อาจถือได้ว่า
จำเลยที่ ๔ ผู้ให้เช่า ประมาท
เลินเล่อทำต่อผู้เช่าห้องในโครงการ
จำเลยที่ ๔

๕๘

- จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เข้าร่วมทั้งโจทก์ผู้รับประกันภัย
- โจทก์ไม่อาจรับช่วงสิทธิของผู้เอาประกันภัยมาฟ้องจำเลยที่ ๔ ได้ ๖๐

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๐๑๓/๒๕๕๗

- นี้ ที่ว่า “หน้าที่เกิดจากความสัมพันธ์” หมายถึง ความสัมพันธ์อันเกิดจากการกระทำครั้งก่อนของตนนั่นเอง

๑๐. หน้าที่เกิดจากกฎหมายบัญญัติ

- ก. หน้าทีที่เกิดจากกฎหมายบัญญัติ ต้องมีกฎหมายบัญญัติกำหนดหน้าที่ของบุคคลไว้ให้กระทำ แล้วไปละเว้นหรืองดเว้นจนเกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น ผู้ที่ละเว้นหรืองดเว้นต้องรับผิดชอบ

๖๒

๑๑. ตัวอย่างกฎหมายที่กำหนดหน้าที่

- (๑) ครอบครัว บิดามารดาจำต้องเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์หรือบุตรที่บรรลุนิติภาวะแต่ทุพพลภาพ และหาเลี้ยงตนเองไม่ได้ (มาตรา ๑๕๖๔) บุตรจำต้องอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา (มาตรา ๑๕๖๓) สามีภริยามีหน้าที่ต้องช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกัน (มาตรา ๑๔๖๑ วรรคสอง)

๖๓

- (๒) เทศบาล กรุงเทพมหานคร กรมทางหลวงมีหน้าที่ดูแลบำรุงทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ ในเขตรับผิดชอบตาม พรบ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ พรบ.ระเบียบบริหารกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ และ พรบ.ทางหลวงแผ่นดิน

๖๔

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๖๕/๒๕๑๓

➤ ราวสะพานผูกพัน ไม่ดูแล งดเว้น

- สะพานซึ่งอยู่ในความควบคุมดูแลของจำเลยซึ่งเป็นเทศบาล จึงต้องดูแลให้สะพานมั่นคงแข็งแรงเสมอ
- การที่จำเลยปล่อยปละละเลยให้สะพานผูกพัน ราวสะพานเป็นช่องโหว่อยู่

๖๕

- โจอทก์เป็นเด็กเดินข้ามสะพานเอาหลังคลึงราวสะพานเดินไปจนถึงช่องโหว่จึงตกลงไปทางช่องโหว่ เพราะมัวดูเด็กชกกันที่หัวสะพาน
- ดังนั้น นับว่าเป็นความประมาทเลินเล่อของจำเลย อันเป็นการละเมิดต่อโจทก์

๖๖

- เหตุที่เกิดขึ้นนี้เป็นเพราะความผิดของโจทก์อยู่ด้วย
- โจอทก์ควรจะได้รับค่าสินไหมทดแทนมากหรือน้อยเพียงใดต้องอาศัยพฤติการณ์ดังกล่าวนี้เป็นประมาท

๖๗

•(๔) ตำรวจ เรื่องที่เกิดเหตุบ่อย คือ เวลาพนักงานสอบสวนไปยึดรถของ กลางมาตรวจสภาพ หรือยึด ทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิด หรือเป็นหลักฐานที่จะสืบหาผู้กระทำความผิด

๖๘

•เมื่อยึดแล้วนำมาเก็บไว้ที่สถานีตำรวจ ต้องเก็บรักษาอย่างดี ไม่ใช่ปล่อยปละละเลย ปล่อยให้หาย ปล่อยให้เก่า ปล่อยให้เสื่อมเสีย ถือว่าพนักงานสอบสวนไม่ดูแลของกลางที่ยึดมาเก็บรักษาให้ดี

๖๙

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๑-๒/๑๕๑๖

➤ ตำรวจปล่อยให้รถยนต์ของกลาง ตากแดด ฝน รถเสียหาย งดเว้น

- พนักงานสอบสวนและหัวหน้าสถานีตำรวจมีหน้าที่ดูแลรักษาทรัพย์สินของกลางเหมือนวิญญูชนพึงดูแลรักษาทรัพย์สินของตนเอง

๓๐

- การเก็บรถยนต์ของกลางตากแดด
ตากฝนเป็นเหตุให้รถยนต์เสียหาย
ต้องรับผิดชอบละเมิด

๓๑

- การที่อ้างว่าไม่มีโรงเก็บและรถของทางราชการหรือรถของกลางคดีอื่นก็เก็บรักษาไว้ในสภาพเดียวกัน ไม่เป็นเหตุผลที่จะให้พ้นความรับผิดชอบละเมิดไปได้

rowpixel

๗๒

- (๕) สถานพยาบาล ผู้รับอนุญาตและผู้ดำเนินการของสถานพยาบาล มีหน้าที่ต้องควบคุม

๗๓

- และดูแลให้มีการช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้ป่วย ซึ่งอยู่ในสภาพอันตรายและจำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาล โดยฉุกเฉินตาม พรบ. สถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๖

๓๔

- (๖) โรงเรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา มีอำนาจหน้าที่บริหารกิจการของสถานศึกษา
- ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา

๓๕

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๕๑๗๑/๒๕๕๖

➤ ผู้อำนวยการไม่ดูแลให้เป็นไปตามระเบียบ เป็นการงดเว้น

- ส. นักรการภารโรงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโรงเรียนจำเลยที่ ๕ ที่ให้เก็บเครื่องตัดหญ้าคันเกิดเหตุไว้ในห้องสมุดทุกครั้งที่ใช้งานเสร็จมาโดยตลอด

๗๖

- จำเลยที่ ๔ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนจำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นสถานศึกษาจึงเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ

๗๗

- และมีอำนาจหน้าที่บริหารกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการและของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ

๗๘

- ประสานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษารวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุสถาน

๗๙

- และทรัพย์สินอื่นของสถานการศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ
- เป็นผู้แทนของสถานศึกษาหรือส่วนราชการในกิจการทั่วไปรวมทั้งการจัดทำนิติกรรมสัญญาราชการของสถานศึกษา

๕๐

- หรือส่วนราชการตามวงเงินงบประมาณที่สถานศึกษา
- หรือส่วนราชการตามวงเงินงบประมาณที่สถานศึกษา

๕๑

- หรือส่วนราชการได้รับตามที่ได้รับมอบอำนาจตาม พรบ.ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๓๕ (๑) (๒) และ (๓)

๘๒

๑๒. ไม่ช่วยคนตกอยู่ในอันตราย

- กรณีตัวอย่างกฎหมายที่กำหนดหน้าที่
- ตาม ปอ. มาตรา ๓๗๔ ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดเห็นผู้อื่นตกอยู่ในอันตรายแห่งชีวิตซึ่งตนเองช่วยได้โดยไม่ควรกลัวอันตรายแก่ตนเองหรือผู้อื่น แต่ไม่ช่วยตามความจำเป็นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ”

๘๓

- มีปัญหาว่าเห็นคนตกน้ำช่วยได้แต่ไม่ช่วย จะต้องรับผิดชอบละเมิดหรือไม่
- เห็นว่า ที่จะผิดฐานละเว้นได้นั้น หมายถึง ผู้มีหน้าที่ป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลที่ได้รับความเสียหายจึงจะมีการกระทำโดยละเว้นได้

๘๔

- ถ้าไม่มีหน้าที่ป้องกันความเสียหายแล้วก็ไม่ถือว่าเป็นการละเว้นอันจะต้องรับผิดชอบละเมิด
- แต่ที่ ปอ. มาตรา ๓๗๔ บัญญัติเป็นความผิดอาญาไว้นั้น เป็นเพียงหน้าที่ตามศีลธรรม

๘๕

- จึงมีความผิดพลาดโทษตามนโยบายของรัฐที่จะมีให้ทำตนเป็นคนใจดำเท่านั้น หากใช้กำหนดหน้าที่ให้ป้องกันผลที่จะเกิดขึ้นไม่

๘๖

๑๓.เจ้าพนักงานไม่ทำหน้าที่

- เจ้าพนักงานไม่ทำหน้าที่ ตำรวจซึ่งมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย มีหน้าที่ดูแลไม่ให้คนทำผิดกฎหมาย
- ถ้าเห็นคนทำความผิดแล้วไม่จับกุม จะถือว่าเป็นการละเว้นไม่จับกุมทำให้เขาทำผิดกฎหมายอาญาอย่างนี้จะเป็นละเมิดหรือไม่

๘๗

- เช่น ตำรวจเห็นคนลักทรัพย์ หรือกำลังจะฆ่าบุคคลอื่นแต่ไม่จับกุมปล่อยให้คนร้ายลักทรัพย์หรือฆ่าบุคคลอื่นถึงแก่ชีวิต
- ทายาทหรือเจ้าของทรัพย์นั้นจะฟ้องตำรวจฐานละเว้นให้คดีใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๔๒๐ ได้หรือไม่

๘๘

- ปัญหาว่า
- หน้าที่ของตำรวจ คือรักษาความสงบเรียบร้อย หรือมีหน้าที่ป้องกันทรัพย์สินหรือป้องกันมิให้ใครโดนทำร้ายหรือไม่

๘๙

- จะเป็นละเมิด เมื่อมีหน้าที่ที่จะต้องป้องกันผลไม่ให้เกิดขึ้นถ้าเป็นกรณีคนทั่วไป ไม่มีหน้าที่แต่หากเป็นกรณีมีหน้าที่รักษาความปลอดภัยของบุคคลสำคัญ แต่ละเมิด ก็ต้องรับผิดชอบ

๕๐

๑๔. จากระเบียบ

- หน้าที่จากระเบียบ หน้าที่ตามกฎหมายที่ว่าหากไม่กระทำหรือละเว้นถือว่าเป็นละเมิดนั้น ยังมีหน้าที่ที่เกิดจากระเบียบแบบแผนของทางราชการด้วยระเบียบแบบแผนของทางราชการที่มีกฎหมายบัญญัติให้ออกมาหรือตามทางปฏิบัติที่ทำกันมา

๕๑

- ให้กระทำ ถ้าบุคคลใดไม่กระทำการตามระเบียบ ถือว่าเป็นการละเว้นด้วย จะต้องรับผิดชอบละเมิดและจะอ้างว่าธรรมเนียมปฏิบัติก็มีการฝ่าฝืนระเบียบนั้นอยู่แล้วหาได้ไหม (ญ. ๔๘ / ๒๕๓๕)

๕๒

๑๕.หน้าที่ที่เกิดจากสัญญา

- ข. หน้าที่ที่เกิดจากสัญญา
- ผู้มีหน้าที่ตามสัญญาไม่เพียงแต่มีหน้าที่เฉพาะต่อคู่สัญญาเท่านั้น
- หากการละเว้นต่อหน้าที่ตามสัญญาเป็นเหตุให้บุคคลอื่นเสียหาย ก็ต้องรับผิดชอบ

๕๓

- เช่น พี่เลี้ยงหรือสถานรับเลี้ยงดูแลเด็กตามสัญญาปล่อยให้เด็กได้รับอันตราย
- พยาบาลหรือผู้รับจ้างเฝ้าคนไข้หรือคนชราปล่อยให้คนไข้หรือคนชราได้รับอันตราย

๕๔

- ลูกจ้างมีหน้าที่ต่อนายจ้าง หากไม่ทำตามหน้าที่จนเกิดความเสียหายแก่นายจ้าง ถือว่าเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ที่เกิดจากสัญญา
- ลูกจ้างของการรถไฟมีหน้าที่เปิดปิดสัญญาณถนนก่อนรถไฟผ่าน ไม่เปิดปิดสัญญาณเวลามีรถไฟผ่านไปมา

๕๕

- ทำให้รถยนต์เข้าไปชนกับรถไฟถือ
ว่าเป็นการละเว้น นอกจากต้องรับ
ผิดต่อการรถไฟคู่สัญญาแล้ว ยังต้อง
รับผิดต่อฝ่ายรถยนต์ซึ่งเป็นบุคคล
นอกสัญญาด้วย

๕๖

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๔๐/๒๕๐๖

➤ ลูกจ้างการรถไฟหลับ ไม่ปิดแผงกั้น
รถไฟ เป็นการละเว้น

- การกระทำละเมิดนั้นหมายความว่า
รวมทั้งการกระทำ
- และการละเว้นในเมื่อมีหน้าที่ต้อง
กระทำเพื่อป้องกันความเสียหายด้วย ๕๗

- ฉะนั้นเมื่อถูกจ้างของจำเลยซึ่งดำเนินกิจการรถไฟมีหน้าที่ตามกฎหมายต้องป้องกันภัยในการที่จะเดินรถไฟผ่านข้ามถนน นอนหลับละเลยไม่ปิดกั้นแสงกันถนนขณะรถไฟผ่าน

๕๘

- เป็นเหตุให้รถไฟชนรถยนต์โจทก์เสียหาย
- ก็ต้องถือว่าเป็นการละเมิดในทางการที่จ้าง

๕๙

- ซึ่งจำเลยผู้เป็นนายจ้างต้องรับผิดชอบ
จะอ้างว่าการนอนหลับเป็นการทำ
ละเมิด
- และไม่เป็นการกระทำในทางการที่
จ้างหาได้ไม่

๑๐๐

๑๖.ผู้รับเหมา

- ผู้รับเหมา ก่อสร้างหรือซ่อมถนนไม่
ติดเครื่องหมายเตือนว่ามีการก่อสร้าง
หรือซ่อมถนน
- ถือว่าเป็นการละเว้นหน้าที่ที่จะต้อง
กระทำตามสัญญา

๑๐๑

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๕๐๖/๒๕๑๖

➤ ไม่ติดป้ายสัญญาณเตือนว่ามีการ ก่อสร้าง เป็นการงดเว้น

- บริษัทจำเลยที่ ๓ ก่อสร้างถนนโดยไม่ติดตั้งป้ายหรือเครื่องหมายเตือนผู้ขับขี่รถ
- ให้ทราบว่ามีการก่อสร้างถนนอยู่ข้างหน้าหรือไม่ร่นน้ำไหลถนนที่ถมด้วยดินลูกรัง

๑๐๒

- เป็นเหตุให้เกิดฝุ่นตลบมองไม่เห็นทาง
- อันเป็นเหตุส่วนหนึ่งซึ่งทำให้รถซึ่งจำเลยที่ ๑ ขับมาด้วยความประมาทชนรถโจทก์เสียหาย บริษัทจำเลยที่ ๓ จึงต้องร่วมรับผิดชอบโจทก์

๑๐๓

๑๓.โรงเรียน,ครู

- โรงเรียนและครู มีหน้าที่ดูแลเด็กนักเรียนซึ่งเป็นเด็กเล็กในระหว่างอยู่ในโรงเรียนมิให้เกิดอันตราย อันเป็นหน้าที่ตามสัญญา

๑๐๔

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๕๔/๒๕๒๑

➤ เด็กกระโดดขอบหน้าต่างตามเพื่อนตกลงไปตาย ครูใหญ่ไม่ได้ใช้ ไม่เป็นการงดเว้น

- เด็กอายุ ๑๒ ปี เรียนชั้น ป.๖ ในโรงเรียนของจำเลยที่ ๒ ซึ่งจำเลยที่ ๑ เป็นครูใหญ่ ชื่นมาเล่นกับเด็กอื่นและกระโดดขึ้นไปบนขอบหน้าต่างห้องเรียนชั้น ๓ ตามอย่างเด็กอื่น แล้วตกลงไปตายเอง

๑๐๕

- มิใช่จำเลยใช้เด็กขึ้นไปทำความสะอาดที่ห้องชั้น ๓ การดูแลไม่ทั่วถึง
- ไม่เป็นการทำให้เกิดการละเมิดโดยตรง
- ไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ซึ่งเป็นบิดาของเด็กนั้น

๑๐๖

๑๘.ธนาคาร

- ธนาคาร มีหน้าที่เรียกเก็บเงินตามเช็คแทนลูกค้าตามสัญญาฝากทรัพย์หรือตัวแทน
- เห็นความผิดปกติ มีการเบิกเงินมาก ไม่ระวังสอบถามเจ้าของบัญชี

๑๐๗

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๐๒๕/๒๕๕๓

➤ เบิกเงินสดมาก ไม่ระวังจดเว้น

- จำเลยที่ ๑ ทุจริตย์ยกยอกเงินของโจทก์เพิ่มเติม จำนวนตัวเลขและตัวหนังสือในเช็คเงินสดที่เรือนจำกลางชลบุรีสั่งจ่ายในนามของจำเลยที่ ๑ เพื่อให้จำเลยที่ ๑ นำไปเบิกถอนเงินมาจ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่
- แต่จำเลยที่ ๑ ใช้เช็คขอเบิกเงินสดถึง ๑๕,๕๕๘,๔๐๖ บาท เป็นการใช้เช็คเบิกเงินสดที่มาผิดปกติ ๑๐๘

- เช่นนี้ โดยหน้าที่ตามสัญญารับฝากเงินตาม มาตรา ๖๕๕ วรรคสาม และตามระเบียบ ภายในของธนาคาร
- จำเลยที่ ๒ พนักงานผู้ทำหน้าที่ตรวจเช็คและ อนุมัติจ่ายเงินควรที่จะต้องเพิ่มความ ระวังและพิจารณาด้วยความรอบคอบ

๑๐๕

- และควรที่จะสงสัยถึงขนาดที่ควรจะ
สอบถามเรือนจำกลางชลบุรี ผู้สั่งจ่ายว่า
ได้ออกเช็คจ่ายเงินจำนวนมากดังกล่าวให้
จำเลยที่ ๑ มาเบิกเงินสดไปจริงหรือไม่

๑๑๐

- การที่พนักงานของจำเลยที่ ๒ ไม่ได้
สอบถามผู้สั่งจ่าย และยอมจ่ายเงินตามที่
ระบุในเช็คดังกล่าวไป
- ถือได้ว่า เป็นการละเว้นไม่กระทำการที่
จะต้องกระทำเป็นการผิดสัญญารับฝากเงิน
และเป็นละเมิดด้วย

๑๑๑

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๘๖/๒๕๖๑

➤ ตรวจสอบลายเซ็นไม่ดี → งัดเว้นโดยประมาณ

- ก. กรรมการผู้มีอำนาจของโจทก์เก็บรักษาสมุดเช็คไว้ในตู้เซฟภายในห้องทำงาน บางครั้งจะให้ ศ. พนักงานการเงินและบัญชีกรอกรายละเอียดในเช็คที่จะสั่งจ่าย
- ส. ซึ่งเป็นลูกจ้างโจทก์ลักเช็คพิพาททั้งสิบเจ็ดฉบับไปกรอกข้อความและปลอมลายมือผู้สั่งจ่าย

๑๑๒

- หาก ก. ตรวจสอบก็จะทราบว่าลายมือที่ต้นขั้วเช็คเป็นของ ส. ไม่ใช่ลายมือของ ศ.
- โจทก์จึงมีส่วนก่อให้เกิดความเสียหายด้วยจำเลยประกอบพฤติการณ์การพาณิชย์
- การจ่ายเงินตามเช็คเป็นงานที่เกิดขึ้นเป็นประจำ พนักงานจำเลยย่อมมีความชำนาญในการตรวจสอบ

๑๑๓

ลายมือชื่อในเช็คกับตัวอย่างลายมือชื่อที่จำเลยมีอยู่ว่าเป็นลายมือชื่อของผู้สั่งจ่ายจริงหรือไม่

- เมื่อลายมือชื่อผู้สั่งจ่ายปลอมในเช็คแตกต่างกับลายมือชื่อที่โจทก์ให้ไว้แก่จำเลย
- การที่พนักงานของจำเลยจ่ายเงินตามเช็คถึงสิบเจ็ดฉบับจึงเป็นการขาดความระมัดระวังเท่าที่สมควรจะต้องใช้ในกิจการเช่นจำเลย จำเลยจึงต้องรับผิดชอบโจทก์

๑๑๔

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๕๕/๒๕๖๒

➤ ไม่ตรวจลายเซ็นปลอมในเช็คให้คืนเงิน
หาย เป็นละเมิด งดเว้นโดยประมาณ

- จำเลยเป็นผู้ประกอบธุรกิจการธนาคารพาณิชย์เป็นที่ไว้วางใจของประชาชน การจ่ายเงินตามเช็คที่มีผู้มาขอเบิกเงินจากธนาคารเป็นงานส่วนหนึ่งของจำเลยซึ่งจะต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำ

๑๑๕

- จำเลยย่อมมีความชำนาญในการตรวจสอบลายมือชื่อในเช็คว่าเป็นลายมือชื่อของผู้สั่งจ่ายหรือไม่ยิ่งกว่าบุคคลธรรมดา ทั้งต้องมีความระมัดระวังในการจ่ายเงินตามเช็คยิ่งกว่าวิญญูชนทั่วไป

๑๑๖

- ดังนั้น เมื่อลายมือชื่อผู้สั่งจ่ายเช็คพิพาททั้งห้าฉบับเป็นรายมือชื่อปลอม มิใช่ลายมือชื่อของ จ. ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินตามเช็ค
- การที่จำเลยจ่ายเงินตามเช็คพิพาททั้งห้าฉบับให้แก่ ว. พนักงานของโจทก์ที่นำเช็คพิพาททั้งห้าฉบับมาเรียกเก็บเงิน

๑๑๗

- ทั้งที่มีตัวอย่างลายมือชื่อของ จ. ที่ให้ไว้แก่จำเลย จึงเป็นการขาดความระมัดระวังของจำเลยผู้ ประกอบธุรกิจการธนาคารพาณิชย์
- ถือได้ว่า การจ่ายเงินตามเช็คพิพาททั้งห้าฉบับ เป็นความประมาทเลินเล่อของจำเลยอยู่ด้วย และ เมื่อโจทก์มิใช่เป็นผู้สั่งจ่ายเงินตามเช็คพิพาททั้ง ห้าฉบับ

๑๑๘

- จำเลยย่อมไม่มีสิทธิหักเงินจากบัญชีเงินฝาก กระแสรายวันของโจทก์
- การกระทำของจำเลยที่หักเงินจากบัญชีเงินฝาก กระแสรายวันของโจทก์ย่อมทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายจึงเป็นทางละเมิด
- และพิคสัญญญาฝากทรัพย์ จำเลยต้องคืนเงินให้แก่ โจทก์พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี

๑๑๙

- สัญญาฝากทรัพย์ไม่มีกฎหมายบัญญัติเรื่องอายุความเรียกทรัพย์คืนไว้เป็นการเฉพาะ จึงมีอายุความ ๑๐ ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๓/๓๐ นับแต่วันที่จำเลยหักเงินจากบัญชีของโจทก์แต่ละครั้ง

๑๒๐

๑๕.หน้าที่ที่เกิดจากการกระทำครั้งก่อน ของตน

หน้าที่ที่เกิดจากการกระทำครั้งก่อนของตน

- ถ้าไม่มีการกระทำครั้งก่อนของตนแล้ว ตนก็ไม่มีหน้าที่ป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น
- สมัครใจเข้าช่วยเหลือบุคคลอื่นที่ประสบภัยเมื่อช่วยแล้วก็มีหน้าที่ทำการตามสมควรกระทำ

๑๒๑

- เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลนั้น
- หากงดเว้นกลางคันแล้วเกิดความเสียหายขึ้น ก็เป็นละเมิด

๑๒๒

- ปล่อยกระแสไฟฟ้าที่รั่ว แต่เดิมไม่เคยทำ เพื่อนมาหายิบของที่ตกที่รั่วได้
- แยกที่มาเยี่ยมบ้าน เลี้ยงสุนัข ก็ต้องมีหน้าที่ระวังไม่ให้สุนัขกัดแขก
- ซ่อมแซมบ้าน ก็ต้องระวัง

๑๒๓

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๔๓/๒๕๖๑

➤ ห้างไม่ดูแลความปลอดภัยของรถยนต์
ลูกค้าเคยแจกบัตร ต่อมายกเลิก ใช้กล่อง
แทน งคเว้นดูแล

- การที่จำเลยซึ่งเป็นห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ ย่อมต้องให้มีผู้มาซื้อสินค้าและใช้บริการเป็นจำนวนมากซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อรายได้ของจำเลย

๑๒๔

- การจัดให้มีลานจอดรถเป็นการให้บริการอย่างหนึ่งของจำเลยแก่ลูกค้า
- ดังนั้น การที่จำเลยยอมให้บุคคลทั่วไป นำรถยนต์มาจอดที่ลานจอดรถไม่ทำให้จำเลยหลุดพ้นจากหน้าที่

๑๒๕

- ที่ต้องดูแลรถที่ลูกค้าของจำเลยนำมาจอด
ในลานจอดรถของห้างสรรพสินค้า
- จำเลยจึงมีหน้าที่ในการดูแลรักษาความ
ปลอดภัยรถยนต์ของลูกค้าที่นำมาจอดใน
ลานจอดรถของห้างสรรพสินค้าจำเลย

๑๒๖

- และรับฟังได้อีกว่าก่อนเกิดเหตุจำเลยได้จัดให้
มีการแจกบัตรเข้าออกสำหรับรถยนต์ของ
ลูกค้าที่นำมาจอด
- แต่ขณะเกิดเหตุได้ยกเลิกการแจกบัตรเข้าออก
และนำกล้องวงจรปิดมาติดตั้งบริเวณ
ทางเข้าออกลานจอดรถแทน

๑๒๗

- ซึ่งการติดตั้งกล้องวงจรปิดก็เป็นเพียงอุปกรณ์บันทึกภาพรถยนต์เข้าออกเท่านั้น
- ดังนั้น จึงเท่ากับจำเลยดเว้นหน้าที่ที่จะต้องดูแลรถยนต์ของลูกค้าโดยให้ลูกค้าต้องเสี่ยงภัยเอา

๑๒๘

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๑๕/๒๕๖๑

➤ มีหน้าที่ดูแลทรัพย์สินของผู้มา
ห้างสรรพสินค้า

- จำเลยแบ่งพื้นที่บางส่วน ในห้างสรรพสินค้าให้ธนาคาร ธ. เข้าประกอบกิจการธนาคารเพื่อเป็นการจูงใจลูกค้าให้มาใช้บริการห้างสรรพสินค้าของจำเลย

๑๒๙

- ถือได้ว่าผู้เอาประกันภัยของโจทก์ที่เข้าไปใช้บริการธนาคาร ธ. เป็นลูกค้าที่มาใช้บริการของห้างสรรพสินค้า จำเลยด้วย

๑๓๐

- จำเลยต้องให้ความสำคัญด้านบริการ ทั้งเรื่องสินค้า ความปลอดภัยและความสะดวกสบายเพื่อสร้างความพึงพอใจ เป็นแรงจูงใจให้ลูกค้ามาซื้อสินค้าและใช้บริการ
- โดยเฉพาะการบริการเกี่ยวกับสถานที่จอดรถที่กว้างขวางมีปริมาณเพียงพอ

๑๓๑

- ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจของลูกค้าในการใช้บริการห้างสรรพสินค้าของจำเลย
- ดังนั้น จำเลยย่อมมีหน้าที่จัดการดูแลรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินของผู้มาซื้อสินค้าหรือใช้บริการในห้างสรรพสินค้าของจำเลย

๑๓๒

- เมื่อจำเลยมิได้จัดให้มีพนักงานรักษาความปลอดภัยคอยแจกบัตรและควบคุมดูแลการเข้าออกของรถยนต์ลูกค้า
- เป็นการเปิดโอกาสให้คนร้ายเข้ามาลักทรัพย์ของผู้เอาประกันภัย
- จึงถือว่าจำเลยกระทำโดยประมาทปราศจากความระมัดระวัง

๑๓๓

- ถือว่าจำเลยกระทำละเมิดต่อผู้เอาประกันภัย (แม้ไม่ปรากฏว่าเคยกระทำครั้งก่อน ก็ถือว่าเป็นหนี้ของผู้ประกอบกิจการ เพื่อยกระดับมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม)

๑๓๔

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๑๖/๒๕๖๑

➤ ไม่มี รปภ.มาดูแลงาน

- แม้จำเลยที่ ๑ จะไม่ได้เป็นผู้จำหน่ายสินค้าหรือให้บริการต่างๆ ให้แก่ลูกค้าที่เข้ามาซื้อสินค้าหรือใช้บริการภายในศูนย์การค้าของจำเลยที่ ๑ โดยตรง
- แต่จำเลยที่ ๑ ในฐานะเป็นผู้ประกอบกิจการย่อมต้องให้ความสำคัญในด้านบริการต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องของที่จอดรถซึ่งมีผลโดยตรงต่อจำนวนลูกค้า

๑๓๕

- แม้จำเลยที่ ๑ จะไม่ได้แจกบัตรจอดรถ ไม่เรียกเก็บค่าบริการจอดรถ
- แต่จำเลยที่ ๑ ต้องคำนึงถึงและมีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยรถของลูกค้าตามสินค้าควร
- มิใช่ปล่อยให้ลูกค้าผู้มาใช้บริการต้องเป็นฝ่ายระมัดระวังหรือเสี่ยงภัยเอาเอง

๑๓๖

- จำเลยที่ ๑ ว่าจ้างจำเลยที่ ๒ ดูแลรักษาทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑
- แต่ไม่ได้ว่าจ้างให้ดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้าทางเข้าและทางออกลานจอดรถไม่มีการมอบและคืนบัตรจอดรถ

๑๓๗

- ไม่มีพนักงานรักษาความปลอดภัยประจำ
อยู่ คงมีแต่เพียงกล้องวงจรปิดติดตั้งไว้
เพื่อบันทึกภาพรถเข้าและออก
- ซึ่งเห็นได้ว่าไม่สามารถป้องกัน ระวังหรือ
ยับยั้งการโจรกรรมรถยนต์ได้

๑๓๘

- ถือว่าจำเลยที่ ๑ ปล่องยประละเลย งดเว้น ไม่
สอดส่อง ตรวจตรา ดูแลรักษาความปลอดภัย
บริเวณลานจอดรถตามหน้าที่ตามสมควร
- เป็นเหตุให้รถยนต์ซึ่งจอดอยู่ในลานจอดรถ
ศูนย์การค้าของจำเลยที่ ๑ สูญหายไป เป็น
การกระทำละเมิด

๑๓๙

๑๕.หน้าที่ที่เกิดจากการกระทำครั้งก่อน
ของตน

- การละเว้นต้องเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย
- การละเว้นที่จะเป็นละเมิด ความเสียหายต้องเกิดจากการละเว้น

๑๔๐

- หากความเสียหายเกิดจากเหตุอื่น
- แม้จะมีการละเว้นต่อหน้าที่เมื่อความเสียหายนั้นมิใช่เกิดจากการละเว้น ก็ไม่เป็นละเมิด

๑๔๑

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๕๖/๒๕๒๓

➤ ครูไม่มีหน้าที่เฝ้ายาม ไม่มาอยู่เวร ไม่ผิด

- ครูไม่ได้มาอยู่เวรตามหน้าที่
- มีคนร้ายเข้ามาลักทรัพย์
- ก็ไม่มีหน้าที่เป็นคนยามคอยตรวจตราเฝ้าขโมย

๑๔๒

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๗๗/๒๕๖๒

➤ นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร รักษาทรัพย์สินส่วนกลาง มีคนร้ายมาลักตู้เซฟที่ไม่ใหญ่มากเอาออกไปได้ รปภ.ไม่เห็น ไม่ใช้การประมาท

- พระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ.๒๕๔๓ ได้บัญญัติให้นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรดูแลและจัดการทรัพย์สินส่วนกลางต่างๆ

๑๔๓

- โดยจัดการเกี่ยวกับสาธารณูปโภคส่วนรวม
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาค่าบริการสาธารณะ
ต่างๆ รวมทั้งดูแลรักษาความปลอดภัยในสิ่ง
ต่างๆ
- เกี่ยวกับทรัพย์สินส่วนกลางไม่รวมถึง
ทรัพย์สินส่วนบุคคล

๑๔๔

- อันหมายถึง บ้านแต่ละหลังในหมู่บ้านนั้น
ส่วนการรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน
จัดสรร
- เช่น การเข้าออกหมู่บ้านจัดสรรมีพนักงาน
รักษาความปลอดภัยดูแลความเรียบร้อย

๑๔๕

- มีหน้าที่ตรวจตราดูบุคคลและรถยนต์เข้าออก ตรวจสอบสตีกเกอร์ที่ติดรถยนต์ การแลกบัตรเข้าออก
- หรือการตรวจสอบทรัพย์สินที่คนเข้าออกอย่างผิดปกติ รวมทั้งตรวจตราถนนหนทางในบริเวณหมู่บ้านจัดสรรว่ามีสิ่งแปลกปลอม

๑๔๖

- หรือบุคคลภายนอกที่มีสิ่งแปลกปลอม
- หรือบุคคลภายนอกที่อาจเป็นมิจฉาชีพเข้ามารบกวนเพื่อประสงค์ร้ายในหมู่บ้านจัดสรร
- เพื่อรักษาทรัพย์สินส่วนกลาง

๑๔๗

- ซึ่งเป็นไปตามกฎระเบียบที่หมู่บ้านจัดสรร กำหนดไว้ซึ่งเป็นมาตรการรักษาความปลอดภัยหรือความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้านจัดสรรหา

๑๔๘

- ได้มีความหมายครอบคลุมไปถึงการรักษาความปลอดภัยแก่ทรัพย์สินส่วนบุคคลซึ่งเป็นทรัพย์สินภายในบ้านของโจทก์ไม่

๑๔๙

- ทั้งไม่ปรากฏว่ามีสิ่งผิดปกติที่
เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยเกิดขึ้นต่อ
ทรัพย์สินของนิติบุคคลถึงขนาด
ร้ายแรงแล้วไปกระทบกับทรัพย์สิน
ส่วนตัวของโจทก์

๑๕๐

- โดยจำเลยที่ ๑ หรือพนักงานรักษา
ความปลอดภัยของจำเลยที่ ๒.
ปล่อยปละละเลย

๑๕๑

- เช่น บ้านของโจทก์ถูกทုပ်ทำลายบานประตูหน้าต่างยังสังเกตเห็นได้ชัดแล้วไม่เข้าไปตรวจตราดูแลหรือแจ้งแก่เจ้าของบ้าน
- หรือตู้เซพของโจทก์มีขนาดใหญ่และขนั้รถมาด้วยสังเกตเห็นได้ง่าย

๑๕๒

- โดยที่พนักงานรักษาความปลอดภัยเห็นแล้วไม่ตรวจสอบ
- และไม่ทักท้วง ซึ่งตู้เซพของโจทก์มีขนาดไม่ใหญ่โตมากนักและสามารถนำมาใส่ท้ายรถได้

๑๕๓

- หากรถยนต์มีสติ๊กเกอร์ของหมู่บ้านจัดสรรก็ไม่จำเป็นต้องตรวจสอบของภายในรถยนต์ที่เข้าออก
- ดังนั้น รถยนต์ของคนร้ายจึงอาจเป็นรถที่ได้รับอนุญาตเข้าออกหมู่บ้านจัดสรรได้

๑๕๔

- พนักงานรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้านจึงไม่เห็นและตรวจสอบได้
- เมื่อไม่ปรากฏว่าทรัพย์สินของโจทก์ที่ถูกคนร้ายลักไปนั้นนำออกจากหมู่บ้านจัดสรร

๑๕๕

- เป็นการประมาทเดินเล่ออย่างร้ายแรงของจำเลยทั้งสองแล้ว
- จำเลยทั้งสองจึงไม่ต้องรับผิดชอบ

๑๕๖

Case Study 1

- ให้ศึกษาว่า
- เจ้าพนักงานตำรวจพบเห็นหญิงคนหนึ่งที่ใช้บริการที่ห้างสรรพสินค้า โดยไม่สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าในสถานการณ์ที่รัฐบาลประกาศให้ พรก ชุณเงิน โดยผู้ว่าราชการแต่ละจังหวัดได้ออกประกาศให้ทุกคนสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าก่อนออกจากบ้าน

๑๕๗

Case Study 1

- เจ้าพนักงานตำรวจก็เพิกเฉยไม่ดำเนินการอย่างใด
- ท่านเห็นว่า การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพิกเฉยไม่จับกุมหญิงดังกล่าว เป็นการกระทำที่เป็นละเมิดหรือไม่ อย่างไร ให้อธิบาย

๑๕๘

Case Study 2

- ได้มีบุคคลนำปิ่นเข้าไปกราดยิงผู้ให้บริการในห้างสรรพสินค้า โดยห้างสรรพสินค้าไม่ได้จัดให้มีเครื่องตรวจอาวุธ และพนักงานรักษาความปลอดภัยที่จะป้องกันมิให้มีคนพกพาอาวุธเข้าไปในห้าง
- หลังเกิดเหตุ ห้างได้จัดเครื่องตรวจอาวุธ และมีพนักงานรักษาความปลอดภัยที่จะสกัดบุคคลที่ผ่านเครื่องตรวจอาวุธ แล้วได้ยื่นเลี้ยวสัญญาณ

๑๕๙

Case Study 2

- ต่อมา ห้างได้ได้ยกเลิกเครื่องตรวจอาวุธและพนักงานรักษาความปลอดภัยดังกล่าว แล้วมี นาย ก นำอาวุธปืนเข้าไปในห้างแล้วไปยิงคนในร้านแห่งหนึ่งและยังยิงถูกลูกค้าคนอื่นได้
- ให้วินิจฉัยว่า ห้างต้องรับผิดชอบหรือไม่ เพราะเหตุใด

๑๖๐